

Adalékanyag-gyártók stratégiája

A világ vezető adalékanyag-gyártóinak az alapanyaggyártók és a feldolgozók igényeit egyaránt figyelni kell, de esetenként tisztában kell lenniük az alkalmazások által támasztott követelményekkel is. Az adalékgyártók között az utóbbi években vállalatfelvásárlások miatt számos változás következett be, ami a piaci viszonyok átrendeződésével járt.

Tárgyszavak: adalékok; stabilizátorok; cégstratégia; beruházás; fejlesztés; vállalatfelvásárlás.

A vegyipari adalékanyagokat, különleges vegyszereket, műanyagstabilizátorokat is gyártó nagy nemzetközi vállalatok, például az Uniroyal Chemicals, a Great Lakes, a GE Speciality Chemicals, a Songwon, továbbá a Crompton, illetve a Great Lakes 2005-ben alapított közös vállalata a Chemtura, az elmúlt évtizedekben jelentősen fejlesztették és változtatták gyártmányválasztékukat, illetve szervezeteiket.

Songwon csoport

A dél-koreai (Ulsan) székhelyű, Songwon csoport negyvenéves múltta visszatekintő nemzetközi vállalat, amely Ázsiában, a Közel-Keleten, Észak-Amerikában és Európában (Svájcban) 17 leány-, illetve közös vállalatot irányít. A cég üzleti kapcsolatait jelentősen érintette a Chemtura megalapítása, mivel az megörökölte a Great Lakes adalékanyag-gyártásának műszaki, szellemi tudását, termékválasztékát.

A nemzetközi piacokon működő adalékgyártóknak figyelniük kell arra, hogy a műanyagiparban a kapacitásokat főképp a nagyvállalatok bővítik, az ágazat szerkezete megváltozik, a kisebb vállalatok részesedése, hatékonyságuk viszonylagos romlása miatt is, folyamatosan gyöngül. Mindezeket számításba véve a Songwon stratégiája a vállalat jövőjét jelentős kapacitásbővítésre és intenzív gyártmányfejlesztésre alapozza. Az eddig elért fejlesztések eredménye, hogy *az ágazat világpiacán a Songwon, a BASF után a világ második legjelentősebb stabilizátorgyártója, megelőzi az Albemarle és a Clariant vállalatot.*

Az új stratégia eredményei

A Songwon gyártmányválasztékának fejlesztését elsősorban antioxidánsok és UV-stabilizátorok gyártására összpontosította. 2007-ben 120 M USD ráfordítással Maemben (Korea) stabilizátorgyárat, majd Ulsanban 15 ezer tonnás antioxidánsokat

gyártó üzemét létesített. Forgalmuk 2005 és 2012 között 230 millió USD-ről 640 millió USD-re emelkedett, és terveik szerint 2015-re 900 millió USD-re nő, ami évi 10% növekedést jelent. A portfólió optimalizálását és a felhasználási célokhoz, illetve kereslethez igazodó fejlesztését főképp a Közel-Keleten, Indiában, Kínában és Dél-Amerikában, ezen belül a Braziliában növekvő ígéretes piaci lehetőségek határozzák meg.

A stratégiának megfelelően módosítják piaci kapcsolataikat: az értékesítést – kereskedőcégeket mellőzve – vevőikkel közvetlenül szervezik. Kapacitásukat a továbbiakban legfőbb partnereikkel, a műanyaggyártók fejlesztési terveivel összhangban bővítik. Nemzetközi kapcsolataikat továbbra is közös vállalatok alapításával, felvásárlásokkal, illetve egyesülések szervezésével erősítik.

2011-ben megvásárolták a német Additive Technology Greiz GmbH-t (ATG), és a gyártás és raktározás terén meghonosították a klimatikus viszonyoktól független, hulladékmentes csomagolási rendszert (One Pack Systems, OPS). Ennek az a lényege, hogy a különböző típusú adalékanyagokat porzásmentesen (non-dust blends – NDB) a felhasználási céloknak megfelelő receptúra szerint összekeverik, granulálják és a megrendelő kívánságának megfelelő adagokban szállítják. A műanyag-feldolgozó vállalatok így csökkenthetik a különböző adalékanyagok tárolása és kezelése során keletkező hulladékok mennyiségét és a kezelésükkel kapcsolatban felmerülő költségeiket.

A Songwon az OPS eljárással fejlesztett, *Songnox* márkanéven forgalmazott gyártmányának kapacitását 2012-ben megkétszerezte, 14 ezer tonnára bővítette. A termék piaca különösen a közép-keleti országokban, illetve Európában kedvezően bővül, az USA-ban még kevésbé sikeres.

A Szaúd-Arábiai Pan Golf Group-pal és az Abu Dhabi székhelyű Polysys-sal kötött együttműködés során 7 ezer tonnás vállalatot alapítottak. Hasonló méretű beruházást eszközöltek 2014-ben Abu-Dhabiban is.

Kínában, a Tangshan Bafu Chemical-lal közösen, 8 ezer tonnás nagy hatékonyságú antioxidáns (tioészter), Olaszországban a Sabo céggel természeti hatásoknak kitett műanyagtermékek védelmét biztosító HALS stabilizátorokat gyártó vállalatot alapítottak.

A műanyagipar piaci helyzete, fejlődése a világ egyes térségeiben eltérő képet mutat, ezért a Songwon fejlesztési döntései előtt körültekintően vizsgálja beruházási lehetőségeit. A cégnél mérlegelik, hogy a petrokémiai kapacitásokat korábban főleg Nyugat-Európa, Észak-Amerika és Távols-Kelet országaiban bővítették, újabban a beruházások intenzitása Kínában, Indiában és általában Ázsia országaiban erősödik.

A palagáz- és palaolaj termelésének felfutása az USA-ban jelentősen módosíthatja a petrokémiai ágazat piaci helyzetét.

További célok

Mivel a műanyagok iránti kereslet világszerte jelentősen bővül, erőteljesen növekszik a polietilén és a polipropilénágazat gyárainak kapacitását és hatékonyságát, ezért biztonsággal lehet számítani az antioxidánsok piacának kedvező alakulására is.

Ezen belül például várható az európai polipropilénágazat szerkezetének változása, a kisebb gyárak szanálása, nagyobb kapacitások kiépítése és ez vonzó lehetőséget kínálhat az antioxidánsok gyártói számára is. A Songwon óvatos és körültekintő elemzői szerint ezért indokolt a vállalat további bővítése.

Mindezek tükrében a Songwon körültekintően értékeli jelenlegi gyármányainak műszaki és gazdasági jellemzőit. *A 300 millió USD értékű forgalom 40%-a nem műanyagipari adalékanyag.* Ezek piaca ezért különleges figyelmet igényel, át kell tekinteni a kapacitások bővítését, a gyártmányválaszték módosítását, a termelés átcsoportosítását a vállalatcsoport másik vállalatába, illetve mérlegelhető a termék gyártásának kiszervezése is. A gyártmányválaszték jövőjének felülvizsgálata egy év alatt végrehajtható. A döntések érinthetik a polimerstabilizátorok fejlesztésének, illetve termelésének bővítését, de mérséklését is, továbbá a Songwon USA-ban működő vállalatainak sorsát is.

Addivant – új név az adalékgyártók között

Profiltisztítás során a Chemtura antioxidáns/UV stabilizátor üzletágát 2013-ban eladta a SK Capital Partners vállalatnak, amely ezt követően Addivant néven folytatja működését. Az új független vállalat, erőforrásainak tudatában alakítja ki fejlesztési és termelési kultúráját és stratégiáját, amelynek során hasznosítják több évtizedes tapasztalataikat, a vevőikkel és szállítóikkal kialakított hagyományos kapcsolataikat, illetve a fejlődés és fejlesztés hatékonyságát alapvetően meghatározó, kiváló képességekkel rendelkező munkatársaik tudását és elkötelezettségét.

A jelenlegi gazdasági kihívásokat támaztó piaci környezetben az Addivant első rangú feladata *a versenyképességet hosszú távon biztosító stratégia meghatározása*, gazdasági helyzetének megszilárdítása, piacainak átfogó elemzése; a K+F tevékenység és az ezzel összefüggő beruházások optimalizálása, a termelés hatékonyságának javítása.

A piaci igények hatására a polimergyártók műszaki jellemzőiket tekintve hatékonyabb, sokirányú felhasználásukat megalapozó típusokat fejlesztenek ki és további piaci igények kielégítésének feltételeit teremtik meg. A világ műanyagipara új lehetőségeket feltárva gyors ütemben fejlődik, és ennek hatására az adalékanyagokkal szemben új igények jelentkeznek, az adalékgyártó vállalatok azonban késlekedve válaszolnak a különleges kihívásokra, illetve lehetőségekre. *A legtöbb polimergyártó az elmúlt 60 évben csak elvétve vezetett be új adalékanyagokat.* A polimergyártás és a műanyagfeldolgozás gyors; az adalékgyártás ettől lassabb ütemű fejlesztése feszültségek forrása, ezért e téren a hatékony és eredményes K+F tevékenység, illetve a kapacitások bővítése jelentős sikereket ígér.

Az új polietiléntípusokat a nagy teljesítmény jellemzi, és ennek nyomán a korábbiakhoz viszonyítva jobbak a fóliák műszaki jellemzői, extrudálásuk azonban nehezebb, több energiát, magasabb hőmérsékletet követelnek, és ez oxidációhoz vezethet. Az új adalékanyagok alkalmazásával ezek a problémák elháríthatók.

A műanyag fóliagyártók például, a piac igényeire válaszolva, termékválasztékat többretegű termékekkel, koextrudált gyártmányokkal bővítik; ezzel egyre vékonyabb és egyre tartósabb fóliákat kínálnak, amivel szélesítik alkalmazásuk feltételeit.

A koextrudálás hatékonyságának fokozását az adalékanyagok jelenlegi választéka azonban korlátozza, többségük kivándorol a fóliák felületére, kristályosodik, esetleg lerakódik az extruderben, ami a gyártás leállításához és a fóliagyártó sor tisztításához vezethet. Az Addivant újonnan kifejlesztett anyagainak alkalmazása révén ezeket a károsító eseményeket el lehet kerülni.

Az Addivant a jelenlegi állapotok meghaladására, új ötletek megfogalmazására és megvalósítására ösztönzi dolgozóit. A viszonylag kis szervezetben már egyetlen nap alatt is fontos fejlesztési döntések megfogalmazására, illetve megvalósítására nyílt lehetőségek. Vevőik kívánságára késznek új gyártmányokat gyorsan szállítani, alkalmazásukat tanácsokkal segíteni.

Követik a világpiacon megfigyelhető irányzatokat, mérlegelik az urbanizáció felgyorsulása nyomán az élelmiszerek csomagolása terén jelentkező minőségi és mennyiségi változásokat és a műanyagipart érintő jogszabályok hatását. Ezek egy része például a szállítási távolságok megnövekedéséből adódó, frissességet rontó hatások enyhítését célozzák, illetve a szezonálitástól független, azonos minőség biztosítását követelik.

Az Addivant szakértői az egész világra kitekintően elemzik a műanyagipar piaci helyzetét. Úgy ítélik, hogy Kínában az ágazat beruházásai rendkívüli kapacitásbővítést eredményeznek; a közel-keleti országok folyamatban lévő fejlesztési eredményei révén pedig 2022-ben a világ petrokémiai ágazata termelésének 20%-a e térségben várható. Különös figyelmet fordítanak az USA palagáztermelésének felfutása nyomán a műanyagipart érintő beruházások alakulására.

Összeállította: Pál Károlyné

Butti, M.: Building a business from scratch? = CHEManager, 9. sz. 2013. p. 1., 4.

Smith, P.: Bridging the gap = Plastics Engineering, 70. k. 2. sz. 2014. p. 30–32.

Európai gépgyártó cégek Kínában

A japán–német *Sumitomo (SHI) Demag* kínai leányvállalata 2014-ben helyezte el saját üzemének alapkövét Ningbo-ban. A beruházás értéke 7 millió EUR, évente 1000 fröccsöntő gépet fognak gyártani.

A KraussMaffei 2006 óta gyárt gépeket Haiyanban, ahol most helyezte üzembe a második gyártócsarnokot. Először csak extrudereket állítottak elő, egy éve már fröccsöntő gépeket is gyártanak.

Az osztrák Engel csoport 2007 óta gyártja nagy gépeit Sanghajban. 2014-ben bejelentették, hogy 100%-os leányvállalata, a Wintec, újonnan épített üzemében, Csangcsouban (Changzou) standard fröccsöntő gépeket fog gyártani.

M. Cs-né

Kunststoffe, 104. k. 7. sz. 2014. p. 6.

www.quattroplast.hu